

Home Office

Dyletswydd Trais Difrifol: Canllawiau Statudol Drafft Ymgynghoriad Llywodraeth

Bydd yr ymgynghoriad hwn yn dechrau ar 9 Mehefin 2022

Bydd yr ymgynghoriad hwn yn dod i ben ar 21 Gorffennaf 2022

Am yr ymgynghoriad hwn

- I:**
1. Awdurdodau penodedig a ddiffinnir yn adran 11, ac Atodlen 1, o Ddeddf yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a Llysoedd 2022: Prif Swyddogion yr heddlu, awdurdodau tân ac achub, Grwpiau Comisiynu Clinigol, Byrddau Iechyd Lleol, awdurdodau lleol, timau troseddu ieuencid a gwasanaethau prawf,
  2. Awdurdodau addysg, carchardai a ddalfa ieuencid fel y diffinnir yn adran 12, ac Atodlen 2, o Ddeddf yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a Llysoedd 2022.
  3. Cyrff plismona lleol.
  4. Gweinidogion Cymru
  5. Sector gwirfoddol a chymunedol
  6. Y cyhoedd

Hyd: O 9 Mehefin i 21 Gorffennaf 2022

Ymholiadau (gan gynnwys ceisiadau am yr ymgynghoriad mewn fformat arall) i:

Ymholiadau am Ymgynghoriad Dyletswydd Trais Difrifol
Uned Trais Difrifol, Y Swyddfa Gartref
5ed Llawr, Adeilad Fry
2 Stryd Marsham
Llundain SW1P 4DF
E-bost: svdutyconsultation@homeoffice.gov.uk

Sut i ymateb:

Anfonwch eich ymateb erbyn 21 Gorffennaf at:
E-bost: svdutyconsultation@homeoffice.gov.uk

Fel arall, gallwch anfon eich ymateb at:
Ymateb Ymgynghoriad ar Ddyletswydd Trais Difrifol
Uned Trais Difrifol, Y Swyddfa Gartref
5ed Llawr, Adeilad Fry
2 Stryd Marsham
Llundain SW1P 4DF

Papur ymateb:

Bydd ymateb i'r ymarfer ymgynghori hwn yn cael ei gyhoeddi gan y Swyddfa Gartref ar Gov.uk.

Cynnwys

Ministerial Foreword	4
Serious Violence Duty Background	5
Proposals for implementation of the Serious Violence Duty	6
Consultation Questions	8
About you	10
Contact details and how to respond	11
Consultation principles	13
Annex A – Draft Statutory Guidance on the Serious Violence Duty	14
Annex B – Impact Assessment	15

Rhagair gan y Gweinidogion

Mae Deddf yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a'r Llysoedd 2022 yn gwneud darpariaeth hanfodol trwy'r Ddyletswydd Trais Difrifol i sicrhau bod yr awdurdodau a'r sefydliadau iawn yn cydweithio, yn rhannu data a gwybodaeth, ac yn rhoi cynlluniau ar waith i atal a lleihau trais difrifol. Rydym wedi ymrwymo i leihau trais difrifol a rhoi diwedd ar y trychinebau sy'n achosi gofid i'n cymunedau. Mae'n bwysig iawn ein bod yn gweithio gyda'n gilydd, ar draws y sectorau llywodraeth, statudol, preifat, a gwirfoddol i gyflawni'r newid hollbwysig hwn.

Mae mynd i'r afael â thrais difrifol yn brif flaenoriaeth i'r Swyddfa Gartref. Yn 2018, cyhoeddodd y Llywodraeth ei Strategaeth Trais Difrifol sy'n nodi'n glir nod y Llywodraeth i wneud popeth o fewn ei gallu i atal trais difrifol. Mae'r Llywodraeth wedi sicrhau bod £130m ar gael yn y flwyddyn ariannol yma (22/23) i fynd i'r afael â thrais difrifol, gan gynnwys llofruddiaeth a throseddau cyllyll. Mae hyn yn cynnwys £64m ar gyfer Unedau Lleihau Trais (VRUs) sy'n dod â phartneriaid lleol at ei gilydd i fynd i'r afael â ffactorau sy'n achosi trais yn eu hardal. Mae VRUs yn darparu amrywiaeth o raglenni ymyrraeth ac atal cynnar er mwyn dargyfeirio pobl oddi wrth cymryd rhan mewn troseddu. Mae'r rhaglenni wedi cyrraedd dros 260,000 o bobl ifanc sy'n agored i niwed yn y flwyddyn ddiwethaf yn unig.

Yn yr ymgynghoriad hwn, rwy'n croesawu eich barn am y Canllawiau Statudol drafft diwygiedig ar y Ddyletswydd.

Rwy'n gobeithio'n fawr eich bod yn ymateb i'r ymgynghoriad hwn. Bydd eich barn yn helpu i benderfynu ar gynnwys y canllawiau statudol terfynol a chyfeiriad y gefnogaeth i'w gweithredu.

Kit Malthouse

Gweinidog Gwladol dros Droseddu, Plismona a'r Gwasanaeth Prawf

Cefndir am Ddyletswydd Trais Difrifol

Mewn ymateb i Ymgynghoriad gan y Llywodraeth yn 2019 ar ddyletswydd gyfreithiol newydd i gefnogi dull amlasiantaethol o atal a mynd i'r afael â thrais difrifol, roedd consensws cyffredinol ar gyfer dull deddfwriaethol o ymdrin â Dyletswydd. O ganlyniad, deddfwyd Dyletswydd Trais Difrifol ('y Ddyletswydd') fel rhan o Ddeddf yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu, a Llysoedd 2022 ('Deddf PCSC') ac mae'n rhan allweddol o ymrwymiad y Llywodraeth i leihau ac atal trais difrifol.

Mae'r Ddyletswydd yn cynnwys y gofynion a nodir ym Mhennod 1 o Ran 2 o Ddeddf PCSC 2022; lle mae angen i awdurdodau penodedig, yr heddlu, awdurdodau lleol, awdurdodau tân ac achub, timau troseddu ieuencid, Grwpiau Comisiynu Clinigol (CCGs) ¹yn Lloegr, Byrddau Iechyd Lleol yng Nghymru a gwasanaethau prawf, gydweithio i lunio dadansoddiad ar sail tystiolaeth o drais difrifol mewn ardal leol ac yna llunio a gweithredu strategaeth sy'n rhoi manylion ar sut y byddant yn ymateb i'r materion hynny.

Mae'r ymgynghoriad hwn yn gofyn am farn y canllawiau statudol drafft ar y Ddyletswydd Trais Difrifol a fydd yn cael ei chyhoeddi gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 19 Deddf PCSC 2022. Nod y canllawiau yw cefnogi awdurdodau penodedig, cyrff plismona lleol, awdurdodau addysg, carchardai a ddalfa ieuencid, unrhyw bersonau a nodir gan yr Ysgrifennydd Gwladol mewn rheoliadau o dan adran 10 o Ddeddf PCSC 2022 wrth arfer eu swyddogaethau o dan y Ddyletswydd fel y nodir ym Mhennod 1 o Ran 2 o'r Ddeddf.

Mae'r ymgynghoriad wedi'i anelu at y rhai sydd ag arbenigedd wrth weithio gyda phobl ifanc sydd mewn perygl o gymryd rhan mewn troseddu a/neu ail-droseddu neu erledigaeth, y rhai sy'n ymwneud â gorfodi'r gyfraith ac, yn fwy cyffredinol, y cymunedau sy'n cael eu heffeithio gan drais difrifol gan gynnwys y sector gwirfoddol a chymunedol. Mae hyn yn cynnwys gweithwyr proffesiynol perthnasol, megis y rhai sy'n gweithio ym maes gofal cymdeithasol, addysg, gorfodi'r gyfraith, llywodraeth leol, diogelwch cymunedol, gwasanaethau ieuencid, rheoli troseddwyd, gwasanaethau i ddiodefwr, iechyd cyhoeddus a gofal iechyd.

Yrardal ddaearyddol ar gyfer yr ymgynghoriad yw Cymru a Lloegr.

Bydd yr ymgynghoriad hwn hefyd ar gael mewn fersiwn Gymraeg yn fuan. Cyhoeddwyd Asesiad Effaith ar gyfer y Ddyletswydd Trais Difrifol [yma](#), a chyhoeddwyd Asesiad Effaith Cydraddoldeb ar gyfer Bil yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a'r Llysoedd [yma](#).

---

¹Bydd CCGs yn cael eu disodli gan Fyrdau Gofal Integredig (ICB) o 1 Gorffennaf 2022 fel rhan o Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2022

Cynigion ar gyfer gweithredu'r Ddyletswydd Trais Difrifol

Rydym yn anelu at gyhoeddi'r canllawiau statudol terfynol cyn i'r Ddyletswydd Trais Difrifol ddod i rym ar ddechrau 2023 er mwyn i bartneriaid fod yn barod i'w gweithredu. Cyn i'r uchod ddigwydd, bydd deddfwriaeth eilaidd yn cael ei chyflwyno i wneud darpariaeth bellach ar gyfer neu mewn cysylltiad â chyhoeddi a lledaenu strategaethau a rhoi swyddogaethau i gyrff plismona lleol. Mae'r polisi amlinellol ar gyfer y ddeddfwriaeth eilaidd wedi'i gynnwys yn y canllawiau statudol drafft ym Mhennod 2 a 3.

Cyhoeddwyd [drafft o'r canllawiau statudol](#) ar 13 Mai 2021. Dyma oedd llywio'r trafodaethau yn ystod taith y Bil.Ers y cyhoeddiad, rydym wedi derbyn sylwadau gan amrywiaeth o randdeiliaid yn ogystal ag mewn dadleuon yn y ddau Dŷ Seneddol. Rydym wedi ymrwymo i ddatblygu'r canllawiau ymhellach mewn perthynas â diogelu ac ychwanegu cynnwys newydd ar dai a digartrefedd. Erbyn hyn mae'r canllawiau drafft yn cynnwys canllawiau i adlewyrchu gosod y ddyletswydd yng Nghymru.

Mae'r canllawiau drafft diwygiedig hefyd yn ystyried y gwelliannau canlynol a wnaed yn ystod taith Seneddol Deddf PCSC:

- gwneud yn glir bod y diffiniad o drais at ddiben y Ddyletswydd yn cynnwys cam-drin domestig a thrais rhywiol.
- heb gynnwys gwybodaeth am gleifion (fel y diffinnir yn adran 10 o Ddeddf PCSC 2022) o ystyried y darpariaethau rhannu data a ddarperir mewn perthynas â'r Ddyletswydd. Yn ogystal, ni all awdurdodau iechyd na gofal cymdeithasol (fel y diffinnir yn adran 10) rannu gwybodaeth bersonol (fel y diffinnir yn adran 10) o dan y darpariaethau rhannu data mewn perthynas â'r Ddyletswydd.
- cyfyngu ar geisiadau data gan gyrff plismona lleol (PCCs, a'r Swyddfa Plismona a Throsedd y Maer yn Llundain a Chyngor Cyffredin Dinas Llundain fel awdurdod heddlu) i wybodaeth sydd eisoes gan awdurdod sydd wedi derbyn cais.
- bod yr Ysgrifennydd Gwladol yn gosod copi o'r canllawiau statudol ar gyfer y Ddyletswydd Trais Difrifol yn y Senedd.
- egluro o ganlyniad i'r ddeddfwriaeth ddod i rym, y mae'n rhaid i awdurdodau penodedig gyhoeddi strategaeth ac y bydd rheoliadau'n rhoi manylion pellach ynghylch cyhoeddi neu lledaenu strategaeth.

Ar ôl i'r Ddyletswydd Trais Difrifol a'r ddeddfwriaeth eilaidd gysylltiedig ddod i rym, bydd gofyn i bartneriaethau lleol weithio tuag at gyhoeddi a lledaenu eu strategaethau.

Rydym yn cynnig y dylai partneriaethau lleol gyhoeddi eu strategaeth gyntaf o fewn 12 mis i gychwyn y Ddyletswydd. Bydd gofyn i awdurdodau penodedig gyhoeddi eu strategaeth trais difrifol gyntaf ac unrhyw adolygiadau dilynol ar wefan sy'n agored i bawb i'w harchwilio. Rydym hefyd yn bwriadu y bydd awdurdodau penodedig yn lledaenu cynnydd ar y strategaeth drwy eu hasiantaeth unigol a phrosesau adrodd blynyddol partneriaeth yn ogystal â chanlyniad unrhyw adolygiadau dilynol.

Mae fersiwn diwygiedig o'r canllawiau ar gael ar dudalen we ymgynghoriad Dyletswydd Trais Difrifol.

[Dyletswydd Trais Difrifol: Canllawiau statudol drafft ymgynghoriad llywodraeth]

Rydym yn gofyn am adborth ar y canllawiau statudol yn ogystal ag astudiaethau achos ychwanegol i gefnogi dysgu pellach. Gallwch naill ai gwblhau'r arolwg ar-lein neu ddefnyddio'r ffurflen a ddarperir ar y dudalen nesaf i gofnodi eich ymatebion.

Cwestiynau'r Ymgynghoriad

C1. A yw'r canllawiau statudol drafft yn gwella eich dealltwriaeth o'r ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â'r Dyletswydd Trais Difrifol?

Ydy, Nac ydy, Unrhyw sylwadau

C2. A oes unrhyw agweddau penodol ar y Ddyletswydd Trais Difrifol sy'n parhau i fod yn aneglur (neu sydd ar goll) ar ôl darllen y Canllawiau Statudol drafft? Os oes, allwch chi roi manylion os gwelwch yn dda?

Oes, Nac oes, Unrhyw sylwadau

C3. Rydym yn awyddus i gynnwys astudiaethau achos wedi'u diweddarau i gefnogi'r canllawiau statudol ac i gefnogi dysgu parhaus ar drais difrifol. Os ydych yn gallu darparu astudiaeth achos, rhowch fanylion byr isod, gan gynnwys eich manylion cyswllt.

C4. I ba raddau rydych chi'n cytuno neu'n anghytuno gyda'r awgrymiadau canlynol am gefnogaeth i ardaloedd lleol ar y Ddyletswydd?

	Cytuno'n gryf	Cytuno	Ddim yn cytuno nac yn anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n gryf
Seminarau cenedlaethol					
Cymorth cyfoedion gan arbenigwyr gweithredol					
Hwyluswyr Cenedlaethol					
Cefnogaeth ymgynghori lleol					
Arall (nodwch os gwelwch yn dda)					

Rhowch fanylion i gefnogi eich ymateb

C5. I ba raddau rydych chi'n cytuno neu'n anghytuno gyda'r awgrymiadau canlynol am ble mae angen cefnogaeth i ardaloedd lleol ar y Ddyletswydd?

	Cytuno'n gryf	Cytuno	Ddim yn cytuno nac yn anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n gryf
Rhannu data a gwybodaeth					
Asesiadau Strategol o Anghenion					
Gwaith aml-asiantaeth					
Diffinio Trais Difrifol					
Arall (nodwch os gwelwch yn dda)					

Byddem yn croesawu ymatebion i'r cwestiynau dilynol a gyflwynir yn y papur ymgynghori hwn.

Diolch yn fawr am gymryd rhan yn yr ymgynghoriad hwn.

Amdanoch chi

Defnyddiwch yr adran hon i ddweud wrthym amdanoch chi'ch hun

Enw llawn	
Teitl swydd neu'r capasiti yr ydych chi'n ymateb i'r ymarfer ymgynghori hwn ynddo (er enghraifft, aelod o'r cyhoedd)	
Dyddiad	
Enw'r cwmni/sefydliad (os yw'n berthnasol)	
Cyfeiriad	
Cod post	
Os hoffech i ni gydnabod ein bod wedi derbyn eich ymateb, ticiwch y blwch hwn	☐ (ticiwch y blwch)
Cyfeiriad y dylid anfon y gydnabyddiaeth iddo, os yw'n wahanol i'r cyfeiriad uchod	

Os ydych chi'n gynrychiolydd grŵp, rhowch enw'r grŵp wrthym a rhowch grynodedb o'r bobl neu'r sefydliadau yr ydych chi'n eu cynrychioli.

Manylion cyswllt a sut i ymateb

Anfonwch eich ymateb erbyn 21 Gorffennaf 2022 i:

E-bost: svdutyconsultation@homeoffice.gov.uk

Fel arall, gallwch anfon eich ymateb at:
Ymateb Ymgynghoriad ar Ddyletswydd Trais Difrifol
Uned Trais Difrifol, Y Swyddfa Gartref
5ed Llawr, Adeilad Fry
2 Stryd Marsham
Llundain SW1P 4DF

Cwynion neu sylwadau

Os oes gennych unrhyw gwynion neu sylwadau am y broses ymgynghori, dylech gysylltu â'r Swyddfa Gartref yn y cyfeiriad uchod.

Copïau ychwanegol

Mae modd cael copïau papur ychwanegol o'r ymgynghoriad hwn drwy ysgrifennu at y cyfeiriad hwn ac mae'r copïau hefyd ar gael ar-lein.

Gellir gofyn am fersiynau fformat amgen o'r cyhoeddiad hwn gan:
svdutyconsultation@homeoffice.gov.uk

Cyhoeddi ymateb

Bydd papur sy'n crynhoi'r ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yn cael ei gyhoeddi ar Gov.uk. Bydd y papur ymateb ar gael ar-lein [yma](#).

Grwpiau cynrychiadol

Gofynnir i grwpiau cynrychiadol roi crynodeb o'r bobl a'r sefydliadau y maent yn eu cynrychioli pan fyddant yn ymateb.

Cyfrinachedd

Gellir cyhoeddi neu ddatgelu gwybodaeth a ddarperir mewn ymateb i'r ymgynghoriad hwn, gan gynnwys gwybodaeth bersonol, yn unol â'r cyfundrefnau mynediad at wybodaeth (sydd bennaf yn Neddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 (FOIA), Deddf Diogelu Data 2018 (DPA), y Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol (GDPR) a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004).

Os ydych chi am i'r wybodaeth yr ydych chi'n ei darparu gael ei thrin yn gyfrinachol, byddwch yn ymwybodol, o dan y FOIA, bod Cod Ymarfer statudol y mae'n rhaid i awdurdodau cyhoeddus gydymffurfio ag ef ac sy'n delio, ymhlith pethau eraill, â rhwymedigaethau cyfrinachedd. O ystyried hyn, byddai'n ddefnyddiol pe gallech egluro i ni pam eich bod yn ystyried bod y wybodaeth rydych wedi'i darparu yn gyfrinachol. Os derbyniwn gais i ddatgelu'r wybodaeth, byddwn yn ystyried eich esboniad yn llawn, ond ni allwn sicrhau y gellir cynnal cyfrinachedd ym mhob achos. Ni fydd ymwadiad cyfrinachedd awtomatig a gynhyrchir gan eich system TG yn cael ei ystyried yn rhwymol ar y Swyddfa Gartref.

[Dyletswydd Trais Difrifol: Canllawiau statudol drafft ar gyfer ymgynghoriad llywodraeth awdurdodau sydd â chyfrifoldeb]

Bydd y Swyddfa Gartref yn prosesu eich data personol yn unol â'r Deddf Diogelu Data ac yn y rhan fwyaf o amgylchiadau, bydd hyn yn golygu na fydd eich data personol yn cael ei ddatgelu i drydydd partïon.

Egwyddorion ymgynghori

Mae'r egwyddorion y dylai adrannau'r llywodraeth a chyirff cyhoeddus eraill fabwysiadu ar gyfer ymgysylltu â rhanddeiliaid wrth ddatblygu polisi a deddfwriaeth yn cael eu nodi yn yr egwyddorion ymgynghori.

<https://www.gov.uk/government/publications/consultation-principles-guidance>

Atodiad A – Canllawiau Statudol Drafft am y Ddyletswydd Trais Difrifol

(Copi ar gael ar dudalen ymgynghori Dyletswydd Trais Difrifol)

Atodiad B – Aseiad Effaith

Cyhoeddwyd Aseiad Effaith ar Gyfer y Ddyletswydd Trais Difrifol [yma](#).

Cyhoeddwyd Aseiad Effaith Cydraddoldebau ar gyfer Bil yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a'r Llysoedd [yma](#).

© Hawlfraint y Goron 2022

Trwyddedir y cyhoeddiad hwn o dan delerau Trwydded Llywodraeth Agored f3.0 ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3

Lle rydym wedi adnabod unrhyw wybodaeth hawlfraint trydydd parti, bydd angen i chi gael caniatâd gan y deiliaid hawlfraint dan sylw.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael i'w lawrlwytho yn www.gov.uk/government/publications

Dylid anfon unrhyw ymholiadau am y cyhoeddiad hwn atom ni yn: svdutyconsultation@homeoffice.gov.uk